

REPUBLICA MOLDOVA
Consiliul Superior al Magistraturii

JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Buiucani)

REPUBLIC OF MOLDOVA
The Supreme Council of Magistrates

THE COURT OF CHISINAU
(office Buiucani)

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
Republica Moldova

MD-2004, Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfânt, 200 avenue
Republic of Moldova

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28, MD-2004

Prin prezenta, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), Vă expediază cererea înaintată de apărătorul inculpatei – avocatul Hlopețchi Igor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 332 alin. (1) Cod penal în cauza penală în învinuirea lui de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal

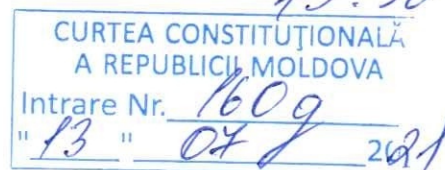
Anexe:

- Rechizitoriul cauzei penale în inculpatei
- Copia mandatului avocatului Igor Hlopețchi;
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.
- Încheierea Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 02.07.2021;

Vicepreședintele
Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani)

Angela Catană

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. G****2. S****5. Reprezentant: Av. Igor I. HLOPEȚCHI**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

Cauza penală nr. 2019018033 a fost pornită la 14 iunie 2019 în baza semnelor componente de infracțiune de la art. 327 alin. (1) CP RM, pe faptul abuzului în serviciu, în modalitatea normativă exprimată prin folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, care a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și art. 332 alin. (1) CP RM – falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale.

Potrivit actului de învinuire, S.G este învinuită că ar fi inclus în procesul-verbal de audiere a martorului Sîrbu Ilie din 20 mai 2019, date vădit false, urmărind un interes personal exprimat prin majorarea numărului de cauze penale suspendate.

Ulterior, procurorul a renunțat la capătul de învinuire legat de art. 327 alin. (1) CP RM.

În prezent, cauza este pendinte în Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) în gestiunea magistratului Djeta Chistol.

La 30 iunie 2021, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Igor Hlopețchi a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 322 alin. (1) din Codul penal.

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

C. Obiectul sesizării³

Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002

Publicat : 14-04-2009 în Monitorul Oficial Nr. 72-74 art. 195

Versiune în vigoare din 12.01.19 în baza modificărilor prin

LP245 din 15.11.18 MO462-466 din 12.12.18 art. 774

Articolul 332. Falsul în acte publice

(1) *Înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false*, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din *alte interese personale*,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴**CADRUL CONSTITUȚIONAL INCIDENT:****Articolul 1****Statul Republica Moldova**

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4**Drepturile și libertățile omului**

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23**Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle**

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Prevederile relevante ale Codului penal sunt următoarele:

Articolul 3 Principiul legalității

„(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.”

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

Prevederile relevante ale Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație sunt următoarele:

Articolul 6 Informațiile oficiale

„(1) În sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

(2) În sensul prezentei legi, drept documente purtătoare de informații sunt considerate: 1) oricare din următoarele (sau o parte din acestea): a) orice hârtie sau alt material pe care există un înscris; b) o hartă, un plan, un desen, o fotografie.

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale sunt următoarele:

Articolul 7 Nicio pedeapsă fără lege

„1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLELOR 1 ALIN. (3) ȘI 22, COROBORATE CU ARTICOLUL 23 ALIN. (2) DIN CONSTITUȚIE

În motivarea excepției de neconstituționalitate, criticile extrinseci și intrinseci impun concluzia că textele articolului 332 alin. (1) din Codul penal – „unor date vădit false” și „alte interese personale” – nu întrunesc condițiile de calitate a legii, mai exact, condițiile clarității și previzibilității. Aceste lipsuri s-ar datora faptului că legea nu stabilește ce semnifică noțiunea de „date vădit false” și conceptul de „alte interese persoane”. Semnificația acestora ar fi stabilită, în practică contradictorie, printr-o interpretare extensivă.

Așadar, nu încapă îndoială că, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituție.

Noțiunea de „date vădit false” nu beneficiază de o definiție, fapt care face incertă stabilirea unui plafon de delimitare dintre fapta delictuală și cea nedelictuală care pot fi considerate de „vădit false”. Mai mult, conceptul „alte interese personale”, denotă o punere spre arbitrar cee ce s-a materializat printr-o practică judiciară neuniformă și o problemă de constituționalitate sistemică. Unul dintre principiile dreptului penal este cel al interpretării stricte, care este irealizabil în prezenta cauză. Așadar, o normă cu caracter vag exclude posibilitatea calificării corecte a faptei penale și, prin urmare, generează decizii arbitrare.

Justifiabilul este privat de capacitatea de a prevedea, în mod rezonabil, în care condiții ar urma să răspundă în baza articolului 332 alin. (1) din Codul penal în ipoteza în care se incriminează acțiuni sunt săvârșite cu „date vădit false”. Chiar apelând la consultanța de specialitate, o asemenea persoană nu ar putea determina, fără echivoc, care este limita dintre datele vădit false de natură să angajeze răspunderea penală și datele de o falsitate nevădită care exced câmpul de aplicare a normei de incriminare de la art. 332 alin. (1) din Codul penal. Astfel, este imposibilă stabilirea unei limite exacte care desparte „datele vădit false” și cele care nu sunt vădit false.

Autorul sesizării consideră că, în general, exigențele statului de drept presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41).

În special în materie penală, dispozițiile articolului 22 din Constituție, împreună cu prevederile articolului 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, garantează principiul legalității incriminării și al pedepsei penale (*nullum crimen, nulla poena sine lege*).

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a stabilit că articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmăririi penale, a condamnării și a sancționării arbitrare a persoanei (*Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, § 77; *Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 153; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 45). Această afirmație este valabilă și în contextul articolului 22 din Constituție.

În acest sens, este irefutabilă ipoteza că principiul legalității incriminării și a pedepsei penale presupune, prin definiție, că nicio faptă nu poate fi considerată ca infracțiune dacă nu există o lege care să prevadă acest lucru (*nullum crimen sine lege*) și că nu poate fi aplicată nicio pedeapsă dacă nu este prevăzută de lege (*nulla poena sine lege*).

Legalitatea incriminării și a pedepsei reprezintă principala garanție a securității juridice a persoanei în materie penală.

Principiul în discuție are consecințe atât în activitatea de elaborare a normelor penale, cât și în procesul aplicării acestora. Altfel spus, el se adresează deopotrivă legislatorului și judecătorului.

În activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. Sub aspect material, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: 1) să prevadă într-un text de lege faptele considerate infracțiuni și pedepsele aferente; și 2) să redacteze textul legal cu suficientă claritate, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt acțiunile sau inacțiunile care intră sub incidența lui. Aspectul formal se referă la obligația adoptării normelor penale ca legi organice, potrivit articolului 72 alin. (3) lit. n) din Constituție.

Pe de altă parte, principiul analizat le impune subiectelor dotate cu competența aplicării legii penale două obligații esențiale: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei, adică să nu aplice legea dincolo de conținutul acesteia, și, respectiv, interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile.

Așadar, infracțiunea și pedeapsa trebuie să fie prevăzute de lege. Expresia „prevăzută de lege” presupune, între altele, ca legea să întrunească standardul calității, i.e. aceasta trebuie să fie – așa cum afirmă constant Curtea Europeană – accesibilă și previzibilă (*Kononov v. Letonia* [MC], 17 mai 2010, § 185; *Maktouf și Damjanović v. Bosnia și Herțegovina* [MC], 18 iulie 2013, § 66; *Del Rio Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, § 91; *Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, § 50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, § 154; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.

Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție,

legea publicându-se în Monitorul Oficial.

La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme.

Persoanele vizate de norma de drept penal trebuie să fie apte să stabilească caracteristicile esențiale ale actului interzis doar în baza prevederilor care îl specifică, adică prin aplicarea simplă a regulilor de interpretare lingvistică.

În același timp, pentru ca legea să îndeplinească cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66).

O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

În speță se observă că articolul 332 alin. (1) din Codul penal stabilește răspunderea pentru înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.

Urmează de învederat faptul că în articolul 332 alin. (1) din Codul penal este specificată noțiunea de documente oficiale. Totodată, în textul de lege din același articol este prevăzută noțiunea de date vădit false. Din punct de vedere juridico-penal, ambele noțiuni desemnează obiectul material/imaterial sau produsul infracțiunilor prevăzute la articolul 332 alin. (1) din Codul penal.

În ipoteza în care obiectul material/imaterial sau produsul infracțiunii este reprezentat de un document cu date vădit false, gradul prejudiciabil al infracțiunii este mai mare decât în cazul în care obiectul material/imaterial sau produsul infracțiunii este reprezentat de oricare alt document oficial cu date de o falsitate nevădită, care *inter alia* excede norma de incriminare. Această concluzie decurge din interpretarea articolului 332 alin. (1) din Codul penal. Cu alte cuvinte, diferențierea noțiunilor „document oficial cu date vădit false” pe de o parte și „document oficial cu date de o falsitate nevădită” are implicații în privința angajării sau exonerării de răspundere penală a făptuitorului.

După această clarificare, este indispensabil de a efectua testul calității legii în privința articolului 332 alin. (1) din Codul penal.

A fortiori se observă că nu există niciun dubiu cu privire la faptul că dispozițiile contestate îndeplinesc condiția accesibilității. Codul penal este publicat în Monitorul Oficial, iar publicul larg are acces la acesta. Aici operează prezumția cunoașterii legii, care decurge din principiul general de drept *nemo censetur ignorare legem*.

Așadar, sarcina Curții constă în a stabili dacă articolul 332 alin. (1) din Codul penal este suficient de previzibil.

Cu titlu preliminar, se reține că nivelul de precizie al legislației depinde într-o măsură considerabilă de conținutul instrumentului normativ în discuție, de domeniul pe care-l reglementează și de numărul și statutul celor cărora li se adresează. În prezenta cauză, gradul de previzibilitate al legii trebuie apreciat în lumina standardului „experienței juridice obișnuite”, pentru că norma contestată are o aplicabilitate generală.

Cu titlu de concretizare este demn de remarcat că nu există niciun text normativ care ar defini noțiunea de „date vădit false” sau „alte interese personale”, utilizată în dispoziția articolului 332 alin. (1) din Codul penal.

Totuși, având în vedere dispozițiile articolului 6 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, prin „document oficial” este avut în vedere documentul care: 1) conține informații care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alte subiecte de drept; 2) atestă faptul care are relevanță juridică; 3) circulă în cadrul unui sistem de înregistrare de evidență strictă și de control al circulației. Mai mult, pe lângă aceste caracteristici, în contextul articolului 332 alin. (1) din Codul penal, documentul oficial fals trebuie să confere drepturi sau să scutească de obligații. Un asemenea sens a fost reținut *mutatis mutandis* și în decizia Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2014 (dosarul nr. 4-1ril-2/2014), pronunțată ca urmare a judecării recursului în interesul legii formulat de către Procurorul General cu privire la stabilirea modului unitar de interpretare și de aplicare a prevederilor articolului 361 alin. (1) din Codul penal.

În consecință, se observă că, noțiunea de „date vădit false”, utilizată în articolul 332 alin. (1) din Codul penal, nu are un conținut previzibil.

În legătură cu întinderea și conținutul noțiunii de „date vădit false”, se observă că există o stare de incertitudine sub următoarele aspecte: 1) care este unitatea de măsură ce caracterizează caracterul vădit sau nevădit al falsității informației? 2) cine este în drept să stabilească caracterul vădit? 3) este avută în vedere caracterul vădit pentru stat sau pentru făptuitor? 4) care sunt dimensiunile temporale și spațiale ale informației vădit false?

Pentru că legea nu oferă răspunsuri la niciuna dintre aceste întrebări, considerăm că nu există criterii obiective care ar delimita gradul de neveridicitate al unei informații incluse într-un document oficial. Există riscul ca această limită să fie stabilită în baza unor criterii arbitrare și discreționare de către cei dotați cu competența aplicării legii penale. Acest exercițiu poate avea ca efect aplicarea extensiv defavorabilă a articolului 332 alin. (1) din Codul penal.

Norma contestată acordă instanței de judecată o marjă largă de discreție, fapt care generează existența hotărârilor judecătorești cu interpretări diametral opuse (e.g., vezi: decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30 martie 2021, în dosarul nr. 1ra-1/2021; decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2021, în dosarul nr. 1ra-875/2021; decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09 februarie 2021, în dosarul nr. 1ra-70/21; decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 decembrie 2020, în dosarul nr. 1ra-2231/2020; decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2020, în dosarul nr. 1ra-982/2020;).

Astfel, se observă că jurisprudența în materie nu a dezvoltat pentru noțiunea criticată un înțeles care să constituie un reper obiectiv în funcție de care să poată fi apreciat conținutul acesteia. Judecătorul însuși se află în dificultate, fiind pus în situația de a alege între mai multe variante posibile, în lipsa redării clare a normei și, implicit, a regimului sancționator aplicabil.

Prin urmare, articolul 332 alin. (1) din Codul penal este susceptibil de interpretare extensivă defavorabilă făptuitorului. Totuși, așa cum a reiterat recent Curtea Europeană în cauza *Prigală v. Republica Moldova*, 13 februarie 2018, §§ 38-40, interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a articolului 7 din Convenția Europeană.

Așadar, în lipsa unor repere obiective, inclusiv normative, atribuirea unui document a importanței deosebite se face la discreția celor care aplică legea penală, justițiabilul găsindu-se într-o stare de insecuritate juridică.

Rezumând cele enunțate supra, autorul sesizării conchide că prevederile articolului 332 alin. (1) din Codul penal sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă largă de discreție. Prin urmare, ele nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin. (3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituție.

Pentru considerentele expuse în sesizare, facem apel la Înțelepciunea Onorartei Curți și,

SOLICITĂM:

- Declararea sesizării ca fiind admisibilă;
- Exercițarea controlului de constituționalitate asupra textului de lege de la art. 332 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002;
- Declararea textelor „înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false” și „alte interese personale” din dispoziția art. 332 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 ca fiind neconstituționale;

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

-Piesele cauzei penale examinate în instanța de judecată;

G. Declarația și semnătura autorului sesizării:

Declar pe proprie onoare ce toate informațiile utilizate în prezenta sesizare sunt veridice.

Cu o considerație deosebită,
Autorul sesizării

Av. Igor I. HLOPEȚCHI

Dosarul nr. 1-4856/2019
Nr. electronic 1-19198536-12-1-13122019

ÎN C H E I E R E

02 iulie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:

Președinte de ședință
Grefier

Djeta Chistol
Victoria Gobjilă

Cu participarea:

Cu participarea:

Procurorului

Alla Cazacu

Avocatului

Igor Hlopețchi

Inculpatei

examinând în ședința de judecată publică cererea înaintată de apărătorul inculpatei – avocatul Hlopețchi Igor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 332 alin. (1) Cod penal în cauza penală în învinuirea lui de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal

A C O N S T A T A T :

În procedura Judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) se află în examinare cauza penală în învinuirea lui de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

În ședința de judecată apărătorul inculpatei – avocatul Hlopețchi Igor a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 332 alin. (1) Cod penal în cauza penală în învinuirea lui de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, menționând faptul că potrivit raționamentelor fixate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, dacă în procesul judecării cauzei, instanța de judecată este sesizată de una dintre părți asupra neconstituționalității actului aplicabil, care poate fi supus controlului constituționalității, judecătorul ordinar sau completul de judecată, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Legea supremă, a normelor contestate, dar în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituționalității invocat de partea în proces, fiind obligați să suspende judecarea cauzei și să sesizeze Curtea Constituțională, prezentând direct Curții Constituționale, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

20

În ședința de judecată inculpata
cererea înaintată de avocatul său și a solicitat admiterea acesteia.

a susținut

În ședința de judecată acuzatorul de stat – procurorul Cazacu Alla a solicitat respingerea cererii înaintate de apărătorul inculpatei – avocatul Hlopețchi Igor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 332 alin. (1) Cod penal în cauza penală în învinuirea lui

de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, menționând faptul că Codul penal nu poate să exceleze în texte explicative, deoarece oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Așadar, ține de competența instanțelor de judecată să interpreteze și să clarifice semnificația prevederilor contestate (a se vedea DCC nr. 152 din 29 noiembrie 2018, DCC nr. 165 din 20 decembrie 2018 paragraful 24 și DCC nr. 6 din 23.01.2020 paragraful 30).

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei penale și cererea înaintată de apărătorul inculpatei

- avocatul

Hlopețchi Igor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 332 alin. (1) Cod penal în cauza penală în învinuirea lui

de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată ajunge la concluzia că aceasta este întemeiată și pasibilă de a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 7 alin. (3), (3¹) și (3²) Cod de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Așadar, luând în considerație prevederile legale enunțate supra, instanța de judecată constată faptul că Sesizarea apărătorul inculpatei – avocatul Hlopețchi Igor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de întrunește cumulativ condițiile stipulate în art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală și în astfel de circumstanțe, o admite.

Totodată, în ceea ce privește argumentele acuzatorului de stat, invocate în vederea respingerii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate,

instanța de judecată reține faptul că acestea se referă la prevederile Codului de procedură penală și nu la prevederile Codului penal.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 7 alin. (3), (3¹), (3²), art. 342 Cod de procedură penală, instanța de judecată

D I S P U N E :

Se admite cererea înaintată de apărătorul inculpatei –
avocatul Hlopețchi Igor privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor
prevederi din art. 332 alin. (1) Cod penal.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în cauza penală nr. 1-4856/2019 în
învinuirea lui [redacted] de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332
alin. (1) Cod penal.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova Sesizarea apărătorului
inculpatei [redacted] – avocatul Hlopețchi Igor privind ridicarea excepției
de neconstituționalitate în cauza penală nr. 1-4856/2019 în învinuirea lui [redacted]
[redacted] de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Președinte de ședință

Djeta Chistol